

Matematiikan perusteet taloustieteilijöille Ib

Harjoitus 2, syksy 2012

1. Määritä $f'(x_0)$, jos $y = f(x)$ on derivoituva funktio, joka on määritelty implisiit-
tisesti seuraavalla yhtälöllä.

$$\frac{x+y}{xy} + \frac{3}{4} = 0, \quad x_0 = -1. \quad \text{Vast: } -16$$

2. Laske raja-arvot (L'Hospital)

a) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^3 - 4x^2 + 5x - 2}{x^2 - 2x + 1}$ Vast: -1 (Huom. 2 x L'H)

b) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(e^{3x} - 5x)}{x}$ Vast: -2

c) $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\ln(e^{3x} - 5x)}{x}$ Vast: 3

3. Olkoon $f(x) = \ln x$, alkutilanne $x_0 = e$ ja muuttujan x muutos $\Delta x = 10$. Mikä
on tällöin funktion todellinen muutos Δf ja differentiaali df .

$$\text{Vast: } \Delta f = 1,5430, \quad df = 3,6788$$

4. Määrää seuraavien funktioiden suurin ja pienin arvo annetulla välillä käyttämällä
ääriarvon laatutarkasteluun derivaatan merkkikaaviota

a) $f(x) = x^2 e^{-x}, \quad [-3, 3]$

$$\text{Vast: pienin arvo: } f(0) = 0, \text{ suurin arvo: } f(-3) = 9e^3$$

b) $f(x) = x^3 - 6x^2 + 9x + 1, \quad x \geq -1$

$$\text{Vast: pienin arvo: } f(-1) = -15, \text{ ei suurinta arvoa}$$

c) $f(x) = 3x^3 - 3, \quad x \geq -1$

$$\text{Vast: pienin arvo: } f(-1) = -6, \text{ ei suurinta arvoa}$$

d) $f(x) = 4x^4 - 4, \quad x \geq -1$

$$\text{Vast: pienin arvo: } f(0) = -4, \text{ ei suurinta arvoa}$$